

MŪSŲ LIETUVA

Tautieti, neužmiršk, kad lietuviškas laikraštis reiškia tiek pat, kiek du korpusai lietuviškos armijos.

NR. 47 (1530) – SEMANÁRIO – 1977 M. LAPKRITIS – NOVEMBRO 24 D. – 2,00 kr.
Rua Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 – 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

Lietuvos kankiniai

Tie, kurie mokėsi istorijos, daug girdėjo apie katakombas, apie pirmųjų krikščionių persekiojimus, gladiatorių kovas, arenas, kuriose liūtai draskydavo Kristaus išpažinėjus. Tada mokiniai stebėjosi pagonių žiaurumu ir tikinčiųjų didvyriškumu. Atrodė, kad tai praeities dalykas, negalis pasikartoti civilizuotame pasaulyje, kuriame krikščionybė jau yra išvirtinusi. Deja, tikrovė pasirodė esanti kitokia. Tame civilizuotame pasaulyje atsirado dar nuožmesnė barbarybė, kuri toli gražu pralenkė romėniškąją. Kadaisė buvo sakoma, kad šviesa fizine ir dvasine prasme ateina iš rytų. Mūsų šimtmečiuje, kuriame žmogus pasiekė mėnulį, vietoje šviesos iš rytų ėmė slinkti raudonoji barbarybė ir kaip lava užliejo didelius plotus, jų tarpe ir mūsų Lietuvą. Toji barbarybė, prisidengusi kilniomis idėjomis, pasiskelbė žmogaus laisvintoja iš kapitalizmo vergijos ir ėmė žadėti naują, laimingą gyvenimą. Siekdama sukurti naują pasaulį, ji ryžosi sunaikinti senąjį. Ir ji tai ištesėjo — senąją pasaulį, bent jo dalį, sugriovė, bet vietoje žadėto žmogaus išlaisvinimo atnešė nepalyginamai didesnę vergiją, o vietoje krikščioniškojo Dievo — savo dievaičius. Tame procese buvo pralieta daug kraujo — sunaikinta daugybė žmonių, kad galėtų "gimti" naujas pasaulis su raudonaisiais dievaičiais. Jis atsirado, t.y. buvo pastatytas ant milijonų nekaltų žmonių kaulų bei pelenų. Barbariškai buvo kuriamas tas "naujasis pasaulis", barbarišku ir pasiliko.

ISTORIJA kaltina pagoniškąjį pasaulį, naikinusį krikščionis. Be abejonės ji turės kaltinti ir dabartinę raudonąją barbarybę, kurios naikinamoji jėga yra nepalyginamai didesnė. Jei senoji istorija pasakoja apie nuostabias krikščionių katakombas Romoje, tai naujoji pasakos ir apie Lietuvos katakombas, įrengtas įvairiose jos vietose, ir taip pat lietuvių katakombas Sibire bei kitose Sov. Są-

jungos vietose. Jau dabar pasaulio spauda prabilo apie Lietuvą kaip kančios ir kryžių šalį. Apie ją atsiranda net ištisos knygos, kurios su laiku dar pagausės, nes vis daugiau medžiagos ateina iš Lietuvos katakombų. Tai gaudžiantis ir drąsinantis dalykas, tačiau jis reikalauja didesnio aktyvumo iš lietuviškosios išeivijos. Senovės krikščionių kankiniai susilaukė didžiausios pagarbos iš sekančių generacijų. Jie buvo surašyti į specialias knygas — martyrologijas, įvestos jų liturginės šventės, išugdytas jų kultas, jų vardais krikštijami vaikai. To dar negalima pasakyti apie Lietuvos kankinius raudonosios ir rudosios barbarybės laikotarpyje. Jų martyrologijos dar nėra, jų kultas nepradėtas, net daugelio jų pavardės nežinomos. Laisvoji išeivija turėtų imtis iniciatyvos kelti pasaulio viešumon Lietuvos kankinius, nes tai ne tik dvasinis turtas lietuvių tautos, bet ir visos krikščionijos. Jų kraujas, anot lotyniško posakio, yra ateities sėkla (sanguis — semen christianorum). Pirmoje eilėje tai pačių lietuvių pareiga, nes jų rankose yra faktai. Jei patys lietuviai to darbo neatliks, tai niekas jo neatliks, o jei ir padarys, tai iškreiptai, kaip kad yra buvę su senovės kronikininkais.

PAGUODA yra bent ta, kad Lietuvos kankinių garbės ir jų aukos iškėlimas nėra visai užmirštas. Šv. Petro bazilikoje, Romoje, buvo norėta jų garbei įrengti specialią koplyčią ir ją atitinkamai pavadinti, bet nepavyko. Vis dėlto tai buvo geras užmojis, kuris rado atgarsį kitur. Kas nebuvo galima padaryti Romoje, buvo įmanoma Toronte-Mississaugoje. Čia jau baigiama statyti net Lietuvos kankinių šventovė su tokiu oficialiai patvirtintu pavadinimu. Tai reikšmingas žingsnis, kuriuo susidomėjo net kitos tautybės ir parenka savo šventovėms panašų pavadinimą. Pralaužus ledus, reikėtų eiti toliau ir žymiuosius Lietuvos kankinius išryškinti šventovės viduje. Turime labai ryškių veidų, kurie krikščioniškajame Lietuvos gyvenime yra nepaprastai daug nusipelnę. Jų neturėtume stumti užmarštin ir padaryti nežinomais kankiniais, o priešingai — kelti jų garbę, jų vardą, kad ir kitataučiai pamatytų konkrečius faktus, o per juos ir visą mūsų kraštą. Tiesa, tai nėra įprasta, tačiau laisvame pasaulyje įmanoma. Jeigu šventovių vidaus ornamentikoje vaizduojami paukščiai, gyvuliai, net velniai, juo labiau dera pavaizduoti krikščioniškojo tikėjimo kankinius, kuriuos pašventino kraujo auka. Dėlto naujai statomose lietuvių šventovėse derėtų iškelti ryškiuosius Lietuvos krikščionių kankinių veidus, o senosiose rasti vietas jų paveikslams, vitražams, skulptūroms. Būtų nesupratimas daryti nežinomais tuos kankinius, kurie kovojo mūsų tautos krikščioniškojo gyvenimo priešakyje ir žuvo budelių rankose. Jie verti didžiausios pagrabos ir plačiausios viešumos. Pr. G.

TORC

Ot, i Spaudos Baliu neisiu, ir ka tu man?!
Juk nei ML neskaitau!

Atsilankit

MŪSŲ
LIETUVA

LAPKRIČIO (NOVEMBRO) 27 DIENA, 12,30 VAL.
JAUNIMO NAMUOSE
tuoj po lietuviško kryžiaus pašventinimo.

Sacharovo tribunolo sesija Romoje

Didžioji Italijos spauda pranešė, kad š.m. lapkričio 25-28 d.d. Romoje, EUR kongresų rūmuose įvyks II-ji Sacharovo vardo tarptautinio tribunolo sesija žmogaus teisėms ginti. Kaip žinoma, I-ji šios tribunolo sesija įvyko prieš dvejus metus Danijos parlamento rūmuose Kopenhagoje, kur išsamiai buvo kalbama ir apie žmogaus teisių pažeidimus Lietuvoje. Šios sesijos aktai yra paskelbti įvairiomis kalbomis ir visam pasauliui liudija apie žmogaus teisių pažeidimus Sovietų Sąjungoje ir komunistų valdomuose kraštuose.

Sacharovo vardo tribunolo sesija Romoje truks keturias dienas ir joje bus ypač politinių kalinių klausimai, religinė, politinė, ideologinė, socialinė ir ekonominė diskriminacija Sovietų Sąjungoje. Liudininkais pakviesti žinomi sovietų disidentai — Leonidas Plijušč, prof. Kohmann, L. Aleksiejeva, Bukovskio žmona, Lenkijos, Čekoslovakijos, Rumunijos ir Bulgarijos atstovai. Ar pakviesti ir lietuvių atstovai, italų spauda nepažymėjo.

Šveicarų instituto "Glaube in der 2. Welt" leidžiamas "Informationsdienst" biuletenis š.m.

ANDRIEJUS SACHAROVAS, rusų mokslininkas, į kurį atsiremia ir okupuotos Lietuvos kovotojai už žmogaus teises

10 nr. pateikia dokumentinį pranešimą apie sovietų žiaurumus specialiame psichiatriniam Syčovka lageryje netoli Smolensko. Šiame lageryje yra

apie 300 įvairių tautų politinių kalinių, kurių tarpe ir lietuvis Bagdonas. "Informationsdienst" pateiktame kalinių sąrašė pažymėta, kad Bagdonas (Bogdanas) yra lietuvis katalikas, Vokietijos pilietis, nuo 1945 iki 1948 metų buvęs perinamajame lageryje prie Vologdos, 1948 m. perkeltas į specialų Norylsk lagerį, kur buvo apie 8.000 įvairių tautybių mokslininkų, inžinierių ir karininkų. Visi jie buvo verčiami priimti sovietų pilybę ir jos atsisakę buvo šaudomi. 1951 m. Norylsko lageryje beliko tik apie 300 kalinių. Po to Bagdonas buvo perkeltas į centrinę Kazanės ligoninę, kur išbuvo iki 1962 metų. Po to jis buvo perkeltas į specialųjį Syčovka psichiatrinį lagerį, kur ir dabar tebėra laikomas.

Tas pats šveicarų "Informationsdienst" biuletenis š.m. 9 nr. dokumentų skyriuje pateikia Lietuvoje leidžiamo pagrindinio "Tiesos Kelio" pirmojo numerio turinį ir ištisą pirmojo straipsnio "Kunigo padėtis dabartinėje Lietuvoje" vertimą į vokiečių kalbą.

K. R.

BUVĘ KALINIAI NORI EMIGRUOTI

Septyni politiniai kaliniai, išbuvę nuteistą laiką Mordovijos vergų stovyklose ir išleisti laisvėn, parašė Brežnevui laišką ir paprašė leidimo emigruoti į JAV.

Buvusių kalinių grupė 3 yra rusai, 1 žydas ir 3 lietuviai: Romas J. Giedra iš Palangos, Birutė Pašilienė iš Kauno ir Aleksas A. Pašilis iš Klaipėdos.

romanai, kurios kalba, 1937 metais, pripažinta irgi valstybine. Šveicarijoje yra keturios valstybinės kalbos.

Kas tie retoromanai ir kiek jų Šveicarijoje yra?

Retoromanai yra keltų giminės tauta, kuri prieš 2000 metų buvo Romos užkariauta, vėliau germanizuota ar suitalinta. Bet dalis jų dabar gyvena Šveicarijoje, Grisonų kantone, sudarydami gerą trečdali visų (137,000) to kantono gyventojų. Retoromanų buvo: 1870 metais — 31,000, 1880—38,705, 1930—44,200 ir 1950—48,862. Per pastaruosius 20 metų jų kasmet priaugdavo vidutiniškai 460 žmonių. Jie turi savo kalbą pradžios mokyklas, kurių vyresnėse klasėse mokoma daugiau vokiškai, bet pirmus trejus metus vaikai mokosi tik retoromaniškai. Kai Lietuvoje caro laikais buvo draudžiama spauda, retoromanai turėjo net 5 savaitinius ar mėnesinius laikraščius. Paskelbus retoromanų kalbą valstybine, mažytė tauta turi visas galimybes kultūriškai augti.

Palyginkime

Ką bendro turi Baltarusijos TSR Lietuviai ir Šveicarijos retoromanai? Ir vienu, ir kitu yra nedaug. Bet tuo tarpu kai vieni (retoromanai) laisvės sąlygose išaugo per šimtą metų nuo 31 iki 49 tūkstančių, kiti (Baltarusijos TSR lietuviai), tautiškai diskriminuojami, greitai tirpo—nuo 50 iki 30 tūkstančių per pastaruosius nepilnus 30 metų.

Kodėl nutarta nutautinti Baltarusijos TSR Lietuvius? Kodėl neleista jiems gyventi ir likti lietuviais toje žemėje, kurioje nuo amžių gyveno jų protėviai? Vilniaus ir kiti mokslininkai renka žinias apie buvusio Vilniaus krašto tarmes (Zietelos, Lazdūnų ir kitas). Renka dėl to, kad jos miršta. O kodėl jos negalėtų gyventi? Nesinori tikėti, jog kai kas jaučia malonumą, matydamas mirimą, o bijosi gyvenimo. Steigiami rezervatai retų gyvulių ir paukščių veislei išlaikyti. Kodėl negalėjo būti toks rezervatas sudarytas Zietelos lietuviams išlaikyti? Vieno tik reikėjo—lietuviškos mokyklos, ir lietuvių ten bematant būtų atgijusi.

Kodėl Šveicarijos valdžia palaiko retoromanus? Gal dėl to, kad retoromanų kalba yra tikroji lotynų kalbos duktė. Bet juk lietuvių kalba yra pati seniausia iš gyvųjų Europos kalbų ir viena iš turtingiausių. Kodėl jos nepalaikyti, kodėl neišlaikyti Baltarusijos TSR lietuvių tarmių? Juk kalbininkai tvirtina, kad tarmėse yra sukrauti didžiuliai kalbos turtais.

TEVYNĖ

Baltarusijos lietuviai nyksta, o Šveicarijos Retoromanai klesti!

Prof. T. Ivanauskas, kilęs iš Baltarusijos TSR, ne vietinės reikšmės mokslininkas, ir būdamas įtakingas, drįso viešai protetuoti prieš rusinimą lietuvių tautinės mažumos Baltarusijoje. Kai jis kreipėsi į atitinkamas įstaigas Minske, reikalaujamas lietuviškų mokyklų atidarymo, jam atsakė, kad "čia tavo asmeniškasis išsigalvojimas." Vyko Baltarusijos lietuvių delegacijos tuo pačiu reikalu su pareiškimais, kuriuose būdavo iki 2000 parašų. Joms atsakymas jau buvo kitoks: "Dėl saujelės lietuvių mes mokyklų neatidarysime."

Kiek dabar yra Baltarusijoje lietuvių? Po karo jų liko mažiausia 50 tūkstančių. Dėl nepalankių gyvenimo sąlygų jų skaičius dabar sumažėjęs, bet ne tiek, kiek rodo vietinė statistika. Pagal 1959 metų gyventojų surašymo duomenis Baltarusijos TSR nerasta nė vieno lietuvių (?!). Tik dabar Mokslas ir gyvenimas atrado jų tuomet buvus 8,4 tūkstančio (M ir G, 1972, Nr. 2). Pagal tuos pačius M ir G duomenis Ukrainos TSR 1970 metais lietuvių buvo 10,7 tūkstančio, o Baltarusijos TSR tik 8,1 tūkstančio (straipsnio autorius Adlys). Įdomu pastebėti, kad Adlys Ukrainoje rado daugiau lietuvių, negu Baltarusijoje.

Kiek iš tikrųjų dabar yra Baltarusijos TSR lietuvių, nežinome. Pagal neoficialius apskaičiavimus jų turėtų būti apie 30,000.

Lenkijoj lietuvių kultūra

Ar lietuvių "saujėlė" turi teisę turėti mokyklas, kuriose jų vaikai

būtų mokomi gimtąja kalba? Palikime nuosaly Tarybų Sąjungos konstitucija, kuri šią teisę garantuoja, Pasvarstykite klausimą kitu atžvilgiu, būtent, pažiūrėkite, kaip šis klausimas sprendžiamas kitose šalyse. Imkime pirmiausia kaimyninę socialistinę valstybę Lenkiją. Pagal oficialius Lenkijos duomenis Seinų-Suvalkų krašte gyvena 6 tūkstančiai lietuvių (iš tikrųjų jų ten yra daugiau). To krašto lietuviai turi pilną vidurinę mokyklą Punske ir keliolika aštuonmečių bei pradinė mokyklų (visuose lietuviškuose kaimuose veikia tik lietuviškos mokyklos). Seinuose veikia lietuvių visuomeninė kultūros draugija, Punske—dainų bei šokių ansamblis. Kai kurie kaimai turi savo chorus, prie mokyklų kaimuose yra lietuviškos bibliotekos-skaityklos. Kiek iš viso Lenkijoje yra lietuvių (jų yra Varšuvoje, Vroclave ir kituose miestuose), tikrai nežinome. Prie jų 6000 pridėkime dar 6000. Beveik visur, kur lietuviai Lenkijoje gyvena, veikia lietuvių visuomeninės kultūros draugijos skyriai, lietuviškos skaityklos, suorganizuota saviveikla, lietuvių kalbos pamokos. Lenkijoje lietuviai leidžia net du laikraščius. Aušra eina jau nuo seniau, o neseniai pasirodė Varsnos.

Rytų Prūsijoj 25,000 lietuvių

Kodėl negalima pasekti socialistinės Lenkijos pavyzdžiu?

Imkime kitą mūsų kaimyninį kraštą—Kaliningrado (Karaliaučiaus) sritį. Kaip jau minėta, senųjų

gyventojų lietuvių Kaliningrado srityje po Antrojo pasaulinio karo nebeliko. Dabar ten gyvena lietuviai yra atvykėliai po karo. Pagal paties Adlio duomenis (Mokslas ir gyvenimas, ten pat) Kaliningrado srityje dabar gyvena 25,000 lietuvių. Kokias lietuviškas įstaigas jie turi? Ogi—jokių! Jokių lietuviškų mokyklų, jokių kultūrinių įstaigų.

Prieš kiek laiko švietimo ministras Gedvilas privačiai skundėsi: "Daug dėjų pastangų atidaryti lietuviškas mokyklas Kaliningrado srityje, bet nieko iš to neišėjo."

Lietuviai Latvijoje

Ta pati padėtis yra Latvijoje, kur pagal 1970 metų gyventojų surašymo duomenis gyvena 40,000 lietuvių. Čia irgi jokių lietuviškų mokyklų ir jokių kultūrinių įstaigų nėra. Mėginta Rygoje atidaryti bent lietuvišką klubą, kur lietuviai galėtų poilsio metu susirinkti ir kultūringai praleisti laiką. Leidimas atidaryti tokį klubą negautas. Tuo tarpu prieš karą Latvijoje veikė tokios lietuviškos mokyklos: Rygoje—vidurinė mokykla (gimnazija), dviejų mokyklų 4 klasių ir viena 7 klasių, o provincijoje trylikos mokyklų 4 ir 7 klasių. Negi dabar, esant tarybų valdžiai, mus skriaustų tikrieji broliai latviai? Aišku, kad direktyvos eina iš kitur. Lygiai kaip ir Baltarusijos lietuvių persekiojimas yra diriguojamas iš aukščiau, o ne vien Minsko valdžios darbas.

Daugiatautės valstybės

Kaip reiktų tvarkyti kalbų reikalus daugiatautės valstybėse (Tarybų Sąjunga yra daugiatautė valstybė), gali parodyti Šveicarijos pavyzdys. Visiems gerai žinoma, kad Šveicarijoje gyvena 4 oficialios (valstybinės) kalbos: vokiečių, prancūzų, italų ir romansch.—reto-

Drąsus Lenkijos vyskupu žodis

Spalio 18 visose Lenkijos katalikų šventovėse, pažymint spaudos dieną, buvo perskaitytas ganytojinis lenkų vyskupu laiškas apie informacijos priemonių reikšmę. Štai kaikurios būdingesnės jo ištraukos.

Tinkamai naudojamos viešosios informacijos priemonės gali būti didelė paslauga žmonijai. Jos suartina žmones, nepaisant didžiulių nuotolių, kultūrinių, dvasinių ir tikybinių vertybių mainais, žiniomis apie žmonių ir ištisų bendruomenių gyvenimo sąlygas bei reikalus įvairiose pasaulio dalyse. Jos pažadina susidomėjimą kitomis tautomis, skatina pažvelgti už savo dažnai savanaudiškų interesų akiračio ir pažinti savo artimo poreikius. Jos padeda ugdyti brolybės jausmus visose tautose ir suprasti, kad žmonija yra viena šeima. Tokios svarbios priemonės, kaip radijas, televizija, kinas, teatras, spauda ir t.t., turi visuomet ir visur tarnauti žmonių gerovei ir padėti atskleisti visa, kas gražu, kilnu ir artina prie Dievo. Jos taip pat gali ir turi padėti ugdyti bei stiprinti Dievo karalystę žemėje. Štai kodėl Šventoji Bendrija II Vatikano santarybos žodžiais pabrėžė, kad ji turi prigimtine teise turėti ir naudoti radiją, televiziją, spaudą, kiną, teatrą ir kitas viešąsias priemones savo krikščioniškojo auklėjimo veikloje ir betkokiam darbe, kuris skiriamas sielų išganymui.

Susizinojimo priemonės naudojamos bedieviškosios pasaulėžiūros ir žmogiškojo roboto kulto propagandai, supasaulintu dorinių nuotaikų kaip žmo-

giškojo idealo platinimui, politinio smurto, prievartos, klasių neapykantos bei kovos pateisinimui. Jos naudojamos totalistinei diktaturai ir kultūrinei spaudai stiprinti, melui platininti ir pagrindinių žmogaus teisių laužymams pateisinti. Jos taip pat naudojamos kovai su Dievu, tikyba ir viskuo, kas tikintiesiems brangu ir vertinga.

Ar gali K. Bendrija būti abejinga tam blogiui, kuris informacijos priemonėmis liejamas žmonių, ypač vaikų ir jaunuolių, sielas? Ar gali krikščionys ir visi geros valios žmonės būti tam abejingi? Ar gali K. Bendrija tylėti, kai radijas, televizija, kinas, teatras, spauda, plakatai ir reklamos naudojami tam, kas skaudžiai pažeidžia žmogaus vertybę, išniekina tai, kas šventa, drumsčia sielos ramybę ir sėja nesantaiką tarp žmonių?

Visi krikščionys, klausydami radijo, žiūrėdami televizijos programų, lankydami teatrą ar kiną, skaitydami spaudą, turi būti kritiški ir atrankūs perduodamo turinio atžvilgiu. Svarbiausia, jie turi atsiminti, kad viešosios informacijos priemonės yra valdomos žmonių, besivadovaujančių kovojančio ateizmo principais ir visoms religijoms, neišskiriant nė Katalikų Bendrijos, priešiška ideologija.

Mes raginame visus tikinčiuosius protestuoti, kai tik radijo ar televizijos programose, teatruose ar kinuose, spaudos žiniuose ar straipsniuose užgaunamas jų tikėjimas ir griunama dorovė, puolama tikyba ir K. Bendrija. Net jei neturime itakos

toms programoms ir spausdintam žodžiui, mes galime, nes turime tokią teisę, pareikšti protestą laikraščių redaktoriams, radijo, televizijos, teatro ir kinų direktoriams. Pasyvi laikysena apsunkintų mūsų sąžinę.

Mes raginame perduodamų programų autorius ir visus tuos, kurie verčiasi rašymu, kuo geriausiai panaudoti savo talentus ir visos tautos darbu uždirbtas lėšas, skiriamas iš bendro valstybės izdo, kad būtų ugdoma visa, kas stato ir kilnina, o ne tai, kas griaua, žemina ar pažeidžia giliausius žmonių jausmus.

Valstybės organus, kurių rankose yra visos viešosios informacijos priemonės, mes perspėjame, kad jie neleistų skelbti tokių programų ir medžiagos, kuri ižeidžia religinius katalikų jausmus ir griaua krikščioniškosios dorovės principus, kad jaunimas ir vaikai nebūtų šiomis priemonėmis demoralizuojami, kad nebūtų jos naudojamos kultūrinei spaudai, nes tai būtų pilietinių teisių ir sąžinės pažeidimas.

Draugė prašome valstybės organus suteikti K. Bendrijai galimybę transliuoti Mišias ir pamokslą per radiją ir televiziją sekmadieniais bei religinių švenčių dienomis visiems tiems, kurie negali fiziškai dalyvauti šv. Mišiose. Jau seniai mes reikalaujame galimybės transliuoti religinius pašnekesius ligoniams per radiją. Bendrija turi teisę į tai ir kantriai laukė, kad bus paisoma šios teisės sutinkamai su visuotiniu teisingumu ir lygybe.

Šios Lenkijos vyskupu gany-

tojinio laiško mintys, paskelbtos iš sakyklų, buvo apsvaistytos ir patvirtintos Lenkijos episkopato 159-je konferencijoje. Jos ne kiek nemažiau svarbios ir Lietuvos katalikams, o gal net daugiau, turint galvoje užčiauptas Lietuvos vyskupu lūpas.

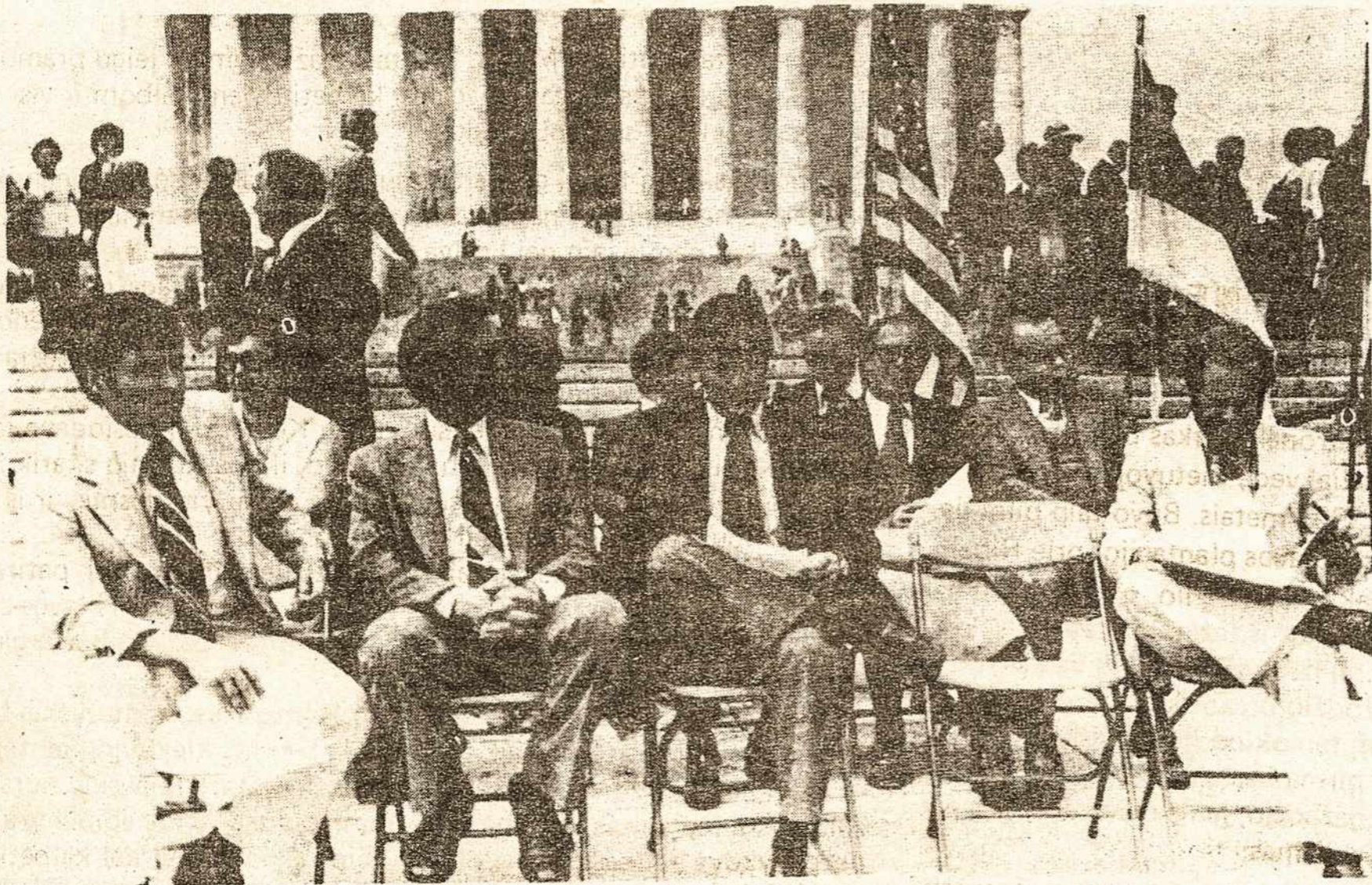
A. Lemberg

JA Valstybės

KUN. DR. J. PRUNSKIO straipsnį vedamųjų skyriuje spalio 27 d. paskelbė dienraštis "Chicago Tribune". Ilgokas straipsnis "Free enslaved Lithuania and end Europe's colonialism" ("Išlaisvinkit pavergtą Lietuvą ir užbaikit kolonijizmą Europoje") išsamiai nušviečia dabartinę sovietų okupuotos Lietuvos būklę. Kun. dr. J. Prunskis primena skaitytojams, kad Vakarų valstybės yra suteikusios nepriklausomybę savo buvusioms kolonijoms, o Sovietų Sąjunga tebėra pavergusi dalį Europos valstybių, jų tarpe — Lietuvą, Latviją ir Estiją, buvusias Tautų Sąjungos nares. Baltijos valstybių okupacija buvo įvykdyta pagal slaptą 1939 m. rugsejo 28 d. susitarimą tarp diktatorių A. Hitlerio ir J. Stalino. Toliau kun. dr. J. Prunskis rašo apie švietimo institucijų pavertimą marksistinio auklėjimo centrais, žemės atėmimą iš ūkininkų, pramonės plėtimu pridengtą rusų kolonistų siuntimą Lietuvon. Pareigūnai nesilaiko konstitucijos paragrafų, spaudą ir knygleidybą griežtai kontroliuoja kompartija. Už slapta išleidžiamas maldaknyges, katekizmus, pagrindinius laikraščius lietuviai uždaromi kalėjimuose arba psichiatrinėse ligoninėse. Tremties yra susilaukę lietuviai vyskupai J. Steponavičius ir V. Sladkevičius. Minimas ir N. Sadūnaitės atvejis bei jos teismas, lietuvių katalikų 1976 m. birželio 13 d. laiškas airiams, paskelbtas "LK Bažnyčios Kronikos" 23 nr., teigiantis, kad Lietuvos katalikai turi mažesnes teises už Amerikos negrus. Lietuviai negali turėti katalikiškų kalendorių, maldaknygių ar katekizmų, o kunigai kalinami už religinių tiesų mokymą.

Lenkija

VISUOMENINĖ LIETUVIŲ KULTŪROS DRAUGIJA Seinuose išleido šiemetinės "Aušros" 3 nr. Jame nemažai vietos skiriama VLK Draugijai, šiemet mininčiai savo veiklos dvidešimtmetį. Šia tema rašo J. Vaina, paliesdamas kultūrinį Seinų ir Punsko lietuvių gyvenimą iki VLKD įsteigimo ir pačios draugijos veiklą iki jos II suvažiavimo. Etnografinio pobūdžio žinių apie Punsko apylinkes pateikia Kreivėnų kaimo gyventojas P. Venclausko atsiminimai. Skelbiamas etnografo V. Miliaus straipsnis "Pirminis linų apdirbimas Suvalkų krašte". Jo autorius dalyvavo Varšuvos universiteto etnografijos katedros ekspedicijoje Seinų apylinkėse ir rinko medžiagą lietuviškuose kaimuose. Recenzuojama 1976 m. Varšuvoje išleista S. Mikulčiaus knyga "Klaipėda Europos politikoje". Vroclavietis A. Žukauskas pasakoja savo išpūdžius iš viešnagės sovietų okupuotoje Lietuvoje, Vilnių lygindamas su Vroclavu. Numerį užsklendžia mažiesiems skaitytojams skirtas "Aušrelės" puslapis.

Dalis garbės svečių baltiečių demonstracijoje Vašingtone. Iš kairės: sen. P. V. Domenici, sen. H. H. Schmitt, kongreso narys J. J. Blanchard (vienas didžiųjų talkininkų), JAV prezidento J. Carterio atstovas M. L. Schneider, PLB pirm. Br. Nainys, JAV LB pirm. A. Gečys ir kiti
Nuotr. J. Urbono

TIESA IR GYVENIMAS

TAVO LAIMĖS PASLAPTIS

Kūrėjas Dievas taip sukūrė žmogų kad jis būtų ir stiprus, dailus, savim besirūpinas, ir tarnautų kitiems, t.y., Jį, Dievą pripažintų, mylėtų ir kitiems žmonėms, artimui padėtų. Kaip mašina automobilis nesurūdija, nesugenda, tik kitų naudojamas, taip ir žmogus tik tarnaudamas kitiems išlieka sveikas, išsivysto, jaučiasi kitų vertinamas, mylimas.

Išmintingasis Kūrėjas Dievas davė ir nurodymų taisyklių kaip sėkmingai naudoti tą gyvąją mašiną, žmogų, savo ir kitų žmonių kūno ir dvasios galias. Žmogus jaučia jau savo dvasioje, sąžinėje įrašytą įsakymą:

— Daryk savo artimui visa tai, ko norėtum, kad jis tau darytų; ir nedaryk artimui to, ko norėtum, kad jis tau nedarytų.

Užtat Dievas davė aiškų įsakymą: — Mylėk artimą kaip patį save.

Tai yra daug. Tačiau tai būtina. Kitaip tau artimas sakys, pyks:

— Tu nori mane išnaudoti; aš ne tavo augintas medis, gyvulys, vergas.

Viešpats Jėzus, Dievo Sūnus, įsakė dar daugiau: mylėti artimą kaip Jį patį, kaip Dievą.

— Aš buvau alkanas, ir jūs valgydinote mane. . . Ką padarėte vienam mano mažiausių brolių man padarėte.

Mat, tas vargšas, kiekvienas žmogus, yra Kristaus brolis, yra Jo mistinio, paslaptingo kūno sąnarys, dalelė, ląstelė. Todėl padaryti gailestingosios ar kitokios meilės darbai, veiksmai artimui, yra padaryti pačiam

ŠEIMA — MAŽOJI TĖVYNĖ

Viena tokių šeimų yra pp. BANIU šeima, iš Vila Zelinos, kame trečioj emigracijos kartoj dar skamba lietuviškoji kalba ir daina.

Senelis Vincas, iš Alytaus, senelė Petronėlė Rūkas birštonietė, abu išvydę pasaulį su šio amžiaus pradžia, vedę Lietuvoj, atkeliavo Brazilijon lygiai pusė amžiaus atgal: 1927 metais. Buvo taip pilni lietuviškos dvasios, kad po savaitės darbo kavos plantacijoje prie Ribeirão Preto nebeiškentėjo ir pabėgo naktį į São Paulo, su maišu ant galvos. Didmiestyje jis gavo darbo Forde, kur išdirbo 25 metus.

Vienintelis sūnus Vincas buvo tikrai lietuviško kraujo vaikas: iki mokyklinio amžiaus nemokėjo nei žodžio braziliskai. Tėveliai, nors jau dešimtį metų pagyvenę Brazilijoj, temokino jį lietuviškai ir ne tik kalbėti, bet ir dainuoti. Kuomet pirmą kartą nuėjo mokyklon, seselės labai pamilo tą laibą vaikutį ir pažadėjo, jei gerai mokysis, padaryti jį "coroinha". Grįžo namo verkdamas:

— Mamyt, turi būti kokia nors baismė tas 'coroinha', matyt dėl to, kad nesuprantu portugališkai.

— Nebijok, vaikeli. Coroinha reiškia 'klapčlukas', kuris bažnyčio-

— Nebijok, vaikeli. Coroinha reiškia 'klapčlukas', kuris bažnyčio-

Kristui, kūno Galvai, pačiam Dievi.

Ki Be to Viešpats Kristus davė savo naujajį įsakymą: 'Mylėkite vienas kitą kaip aš jus mylėjau. Iš to pažins, kad jūs esate mano mokiniai'.

Tai yra labai daug, begaliniai daug įsako-

motanyti labai daug, begaliniai daug įsako-

Tai yra labai daug, begaliniai daug įsako-

LAPKRITIS — PRISIMINIMŲ MĖNUO

Svarbu pakartotinai prisiminti mus jau palikusius asmenis.

Kai kuriom šeimom, kaip štai MUŠTEIKIŲ giminei, į 7 mėnesius atsiskyrus su 4 nariais, turime jausti užuojautą, tačiau ir jų mirusius privačiai ar viešai prisiminti Mišiose ar šiaip maldoje.

Juk esame, ir kaip lietuviai, ir kaip katalikai, to paties mus mylinčio Tėvo vaikai. Būkime vieni kitiems artimi, ypač skausmo ir gedulo metu.

ma: mylėti savo artimą didžia, dieviška meile. Juk Kristus yra Dievas: mylėjo begaline dieviška meile be išimties visus žmones.

— Aš esu tik žmogus. Kaip aš galiu artimą mylėti dieviška meile?

— Gali pajėgti ir turi taip mylėti. Juk per krikštą mes esame tapę Dievo vaikai, Kristaus broliai, seserys, Jo paslaptingojo kūno sąnariai, ląstelės. Mumyse pulsuoja ta pati dieviškojo gyvenimo srovė, galia. Panašiai kaip ir vynmedžio šakelėse vynu sultys, ir fizinio žmogaus kūno sąnariuose, ląstelėse pulsuoja žmogiškasis gyvenimas, gyvybę palaikąs kraujas. Todėl kai mes esame pašventinamoje Dievo vaikų malonėje, sunkia nuodėme nesame atsiplėšę nuo to paslaptingojo Kristaus kūno, mūsų darbai, veiksmai, mūsų meilė artimui turi dievišką pobūdį, galią, kaip įskiepyto vynmedžio uogos turi saldų, malonų skonį.

Tai labai aukšta: mylėti artimą nesavaudžiškai, didele, dieviška meile, kaip patį Dievą. Bet iš kitos pusės tai labai džiugu: mylėdami artimą, mylime patį Dievą ir darbais įrodome savo dėkingąją meilę mūsų gerajam Išganytojui Dievo Sūnui ir mūsų didin-gajam Kūrėjui Dievui Tėvui, panorėjusiam su žmogumi, su mumis, pasidalinti savo gyvenimu, dieviška laime, ir taip tėviškai, iš-mintingai sutvarkiusiam, kad mylėdami ar-timą, Jį patį mylime, gerbiame, esame žmo-nių vertinami, keliami, mylimi ir laimingi jaučiamės.

— O kad tu suprastum: kiekvienos Tavo dienos ir viso tavo gyvenimo laimės paslap-tis yra mylėti artimą ir Dievą. Tai suprato ir darė mūsų rašytojas Tumas Vaižgantas, var-gšų, studentų ir visų mylimas kunigas, profe-sorius, kuris dažnai tvirtino: — Kitiems gera darydamas, pats laimingas tapau.

P.D.

je moka patarnauti per Mišias. Bus tau graži premija, jeigu pramoksi ir šio krašto kalbos. Pagalvok: galėsi kalbėti dviem kalbom ir visi sakys, kad esi labai sumanus vaikas.

Vincukas buvo tikrai gabus berniukas: taip apvaldė portugalų kalbą, kad jo neatskirtum nuo brazilo. Išbuvo 7 metus ministrantu (co-roinha), bet namie jam nei į galvą neateidavo kitaip kalbėti, kaip lietuviškai. Jis nedarė kaip daugelis kitų kurie, vos paragavę svetimos kalbos, jau gėdinasi savosios, bijo draugų pajuokos, teišinasi nenorį sugadinti svetimos tarties arba akcento, kuomet stačiai neatrėžia: "Eu não gosto de lituano".

Buvo tampriai susidraugavęs su kunigu Kemėšiu, išnešiodavo jam lietuviškus laikraščius ir ką tik uždirbdavo, iki paskutinio skatiko atnešdavo tėveliams. Buvo taip taupus, kaip dabar yra dosnus, ir iš savo santaupų įstengė net nusipirkti kostiumą.

Kartais, belakstydamas su laikraščiu per lietu ir per šaltį, patirdavo gerokai vargo, tada jam kunigas Kemėšis sakydavo: "Iš tavęs bus tikriausiai komersiantas". — Pranašystė išsipildė: patapo lietsargių gamintojas ir prekiautojas.

Po kiek laiko vedė p. Lucilę Zinóvia Romanciuk, rumuniškai-braziliskos kilmės mergaitę iš Minas Gerais. Tuo nei kiek nenukentėjo lietuviškumas: žmoną pramoko lietuviškai ir supranta viską nors nekalba. Abi mergaitės, Silvana 15 metų ir Liucija — 12, abidvi yra šviesus pavyzdys lietuviškam jaunimui, kaip reikia lietuviškai kalbėti, dainuoti, šokti ir stropiai dalyvauti visokiuose lietuviškuose pasireiški-muose.

ML-viškis
ME-VISKI

Mūsų stiprybė Lietuvai!

ANTANAS LIŪDZIUS

ŠALFASS suvažiavimo metu Klevelande ir šiaip privačiuose pasikalbėjimuose teko nugirsti nusiskundimų, esą mūsų sportininkai išsvižoje nėra pasiekę žymesnių rekordų nei lengvojoje atletikoje, nei plaukime, nei kitose sporto šakose, tad kuo mes galėsime pasirodyti būsimose Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynėse? Aš tiems pesimistams norėčiau trumpai atsakyti.

Pakeiskite išsvyravusią visuo-
menėje klaidingą galvosena
"sportas sportui", pagal kurią
sportuojama tik rekordų laimėjimui. Sportinis mūsų veikimas turi būti grindžiamas kūno sveikata ir dvasine stiprybe, prisimenant romėnų poeto Juvenalio garsųjį posakį "mens sana in corpore sano" (sveika siela sveikame kūne). Tuo šūkiu jis kvietė romėnus atbusti ir taisyti palaidą jų kūnišką gyvenimą. Kūno kultūra privalo būti racionali ir ideali. Sportas — rungtyniavimas ir rekordo pasiekimas yra tik augščiausia kūno kultūros apraiška.

Sia linkme ir veikia SALFASS, subūrusi Šiaurės Amerikos žemyne apie 1.500 jaunimo 22 klubuose. Man, kaip buvusiam lengvaatlečiui ir plaukikui, kai-

kuriose varžybose pasiekusiam laikinų rekordų, yra puikiai suprantamas rungtyniaujančio ir laiminčio sportininko garbės jausmas bei dvasinis išgyvenimas.

Mes visų pirma geriau susiorganizuokime, įsijunkime visi aktyvūs sportininkai, sporto veteranai, sportuojančio jaunimo tėvai, sporto entuziastai ir rėmėjai į ŠALFASS, intensyviai treniruokimės, tvarkingai gyvenkime, nebūkime nikotino ir alkoholio vergais, o rekordai bus savaime pasiekti. Mums išsvižoje svarbu, kad išliktume sveiki kūnu ir stiprūs dvasia lietuviai. Mūsų šūkis turėtų būti: "Mūsų sveikata ir stiprybė Lietuvai!" Tas šūkis turėtų būti įrašytas pagrindiniame ŠALFASS statute, lydimočiuose raštuose, ženkluose, sporto uniformose ir kituose žymenyse, o svarbiausia — mūsų širdyse.

Nėra jau taip blogai su mūsų sportininkų laimėjimais ir jų pasiruošimu ateinančių metų pasaulinėms žaidynėms. ŠALFASS, neturėdama savo sporto aikščių, plaukimo baseinų ir kitų treniruotėms reikalingų įrengimų, palyginti yra pasiekusi kaikuriuose sporto šakose patenkamų rezultatų. Mūsų stalo tenisininkai, šachmatininkai,

Baltiečių lobiai universitete

Valstybinio Kento universiteto etninių kultūrų programai, kuriai vadovauja dr. Jonas Cadzow, Rockefellerio Fondas paskyrė \$35.000 Pabaltijo medžiagos rinkimui ir katalogavimui. Tų pinigų pagalba Kento universitetas taps etninės medžiagos aruodu, kuriame rasis turtingas ir vertingas estų, latvių, lietuvių ir suomių kultūrinis įnašas Amerikos gyvenime.

Vyresniųjų imigrantų kartai palapsniui nykstant, nesuskaitomi tūkstančiai etninių leidi-
nių dingsta be žinios. Jų tarpe yra vertingos senų knygų bibliotekos, periodiniai leidiniai ir asmeninė korespondencija, daugelyje atvejų žymių istorinių asmenybių laišakai. Tuo būdu ateinančioms kartoms dingsta didelė ir vertinga jų paveldėjimo dalis. Sumažinti tiem nuostoliam yra būtina tą medžiagą gelbėti, rinkti ir išlaikyti. Etninių kultūrų programa nusprendė už tą sumą pasamdyti etninių rinkinių kordinatorių, keturis diplomotus asmenis ir vieną etatinį raštinės tarnautoją tam uždaviniui atlikti. Jų visa veikla bus nukreipta į etninės medžiagos rinkimą iš pavienių asmenų ir organizacijų, kurios tokią medžiagą sutinka universitetui perleisti. Gautieji pinigai negali būti panaudojami tos medžiagos pirkimui.

Pabaltijo tautinių grupių medžiagos surinkimas žymiai praplės ir sustiprins jau egzistuojančius universitete rinkinius. Tuo būdu bus užtikrintas sėkmingas tolimesnis Pabaltijo programos augimas universite-

te, kuris šiuo metu jau yra išsvystęs į didelės reikšmės tautinių mažumų rinkinių centrą.

Iki šiol universiteto bibliotekoje ir archyvuose surinkta apie 8.000 tomų lietuviškos medžiagos, kurios didelė dalis buvo gauta palikimo būdu. Tenka rimtai spėlioti, kad esamas Kente lietuviškos medžiagos rinkinys bene bus pats didžiausias ir turtingiausias iš visų betkokioje viešojoje institucijoje esančių rinkinių už Lietuvos ribų. Ten pat yra keletas tūkstančių leidinių latvių, estų ir suomių kalbomis.

Reikia pripažinti nuopelną tiek tautinėm grupėm, tiek pačiam universitetui, kad paskutinių ketverių metų laikotarpyje buvo gauti keturi magistro laipsniai ir apginta viena disertacija iš Pabaltijo tyrinėjimų srities. Kad būtų užtikrintas tolimesnis akademinis darbas Pabaltijo srityje, itin svarbu Pabaltijo programą nuolat stiprinti ir plėsti. Rockefellerio Fondo parama įgalins universitetą rinkti ir apsaugoti Rytų Europos tautų mažumų laimėjimus.

Valstybinis Kento universitetas taip pat savo programoje turi sekančių kalbų kursus: 8 kursai 27 valandų estų kalbos, 6 kursai 21 v. suomių ir latvių kalbos, 27 valandos lietuvių kalbos.

Tolimesnės informacijos kreipkitės: Dr. John F. Cadzow, Director, Ethnic Heritage Program, 119 Bowman Hall, Kent State University, Kent, Ohio 44242, USA.

kaikurios krepšinio ir tinklinio komandos yra tarptautinio lygio. Š. Amerikos baltiečių lengvosios atletikos pirmenybėse Toronte š.m. rugsėjo 17 d. lietuviai yra pagerinę 9 (iš 17) baltiečių pirmenybių rekordus; prieauglio klasėse buvo pagerinta 16 lietuvių pirmenybių rekordų. Mes turime gerai veikiančių per 40 krepšinio ir apie 30 tinklinio komandų vyrų, jaunių ir moterų klasėse.

Atrodo, kad sporto žaidynės bus vienas svarbiausių renginių Pasaulio Lietuvių Dienose Toronte. Vien tik iš Australijos atvyksta per 200 jaunimo, iš kurių apie 100 aktyviai dalyvaus įvairiose grupinėse ir pavienėse varžybose. Jeigu mes šiose žaidynėse tarptautinių rekordų gal ir nepasieksime, tačiau sustiprėsime dvasiniu ryžtu pasiekti pasaulio rekordą — Lietuvos nepriklausomybę.

Pasaulio lietuvių sportinėm žaidynėm Toronte 1978 liepos pradžioje praversti gautas Etobicoke Olympium ir stadijonas Toronto vakariniame priemiesty. Tai parkas, apimamas 260 akrų plotą. Olympium turi dideles ir modernias sales krepšinio bei tinklinio žaidynėm, pačius moderniausius baseinus, o stadijone galės būti praverstos lengvosios atletikos pirmenybės bei kitos varžybos.

— Pasaulio Lietuvių Jaunimo ketvirtasis kongresas įvyks 1979 liepos 12-29 Europoj. Kongresas bus pradėtas stovykla prie Loŕdono. Bonnoj, Vakarų Vokietijos sostinėj, vyks studijų dienos. Baigmės iškilmės bus liepos 27-29 Frankfurte prie Maino

Aštuonios poros akių įdėmiai seka kamuolį — iš vyrų krepšinio baigminių rungtynių Bostono LPD SK — Chicago ASK Lituanica. Bostono krepšininkai laimėjo 101-93 ir tretieji metai iš eilės meisteris. Nuotr. J. DiFabio

*****
TĖVŲ ŽEMĖ LIETUVA
MŪS ŠIRDYJE VISADA!
*****

SKAUTISKASIS

GERASIS DARBELIS

Retai kam pasitaiko išgelbėti žmogaus gyvybę arba atlikti panašų dramatišką darbą, tačiau pasitarnauti kitam kukliu, tyliu būdu kiekvienas iš mūsų lengvai gali kasdien.

Kieno žvilgsnis tik į save ir savo reikalus atkreiptas, tas nepastebi, kas darosi aplinkui, tačiau geriems darbams atlikti būtina sąlyga sugebėti matyti, jausti, suprasti, kas vyksta gyvenime ir žmonėse čia pat savo šeimoje ir už savo namų.

Noras atlikti gerus darbus paaštrina žvilgsnį, padeda surasti tinkamus žodžius arba imtis reikiamos iniciatyvos. Prie stalo, tvarkant namus, važiuojant autobusu arba mašina, mokykloje, krautuvėse, gatvėse, bažnyčioje — visur susitinkame su žmonėmis, jų nuotaikomis, rūpesčiais ir reikalais, ir mūsų malonus reagavimas, padaršinimas arba konkreti pagalba gali ne tik pakeisti tos valandos sunkumus, bet palikti ir pastovesnį pėdsaką.

Gal kas tave pavadins naiviu, net juokingu idealistu; gal nepatikės, kad tavo šypsena ir malonus žodis nuoširdūs; gal bumbės: "Kam reikia prasideiti? Neišsimoka. Kam rūpi, jei tau blogai?" Nenusimink: tokių kritikų visuomet buvo ir bus. Atmink viena: daug mažų gerų darbų sudaro jėgą, ir iš mažų pradžių išauga dideli dalykai. Jei pradžia gera — dideli dalykai paprastai būna geri! Jei pradžia nekokia — rezultatai dažniausiai nekokie...

Todėl nesigailėk nei laiko, nei pastangų pašvęsti kitam ir būk pasiruošęs-usi. Skautavimo tikslas yra paruošti tave budėti ir tarnauti kitam. Būdamas sveikas, sumanus, sąžiningas, blavus tą gali lengviau atlikti, kaip nelavinęs savęs skautiškai.

Norint veikti, reikia žinoti, ką ir kaip daryti.

Skautiškasis darbelis turi dar vieną ypatybę: jis gražiausias, kai niekieno nepastebėtas, kai savaime išplaukia iš tavo širdies ir rankų ir nereikalauja jokio atlyginimo.

Rytą atsikėlęs nusistatyk nepražiopsoti nė vienos progos daryti gera; vakare atsigulęs patikrink, ar pasisekė. Jei taip, Sese, Brolau, tu tą dieną tikrai gyvenai!

V. M.

PASIKALBĖJIMAS

Telefonu skambino mano draugas Simas. Susitarėme susitikti mūsų namuose, drauge praleisti dieną — pasportuoti ir pasikalbėti.

Sužaidę keletą krepšinio žaidimų, susėdome pailsėti. Mūsų mintys nukeliavo į lietuviško jaunimo stovyklą.

— Pauliau, aš esu buvęs skautų ir ateitininkų stovyklose. Praeitą vasarą buvau "Neringoje". Kur tu esi buvęs? — pakalbį pradėjo Simas.

— Aš buvau tik ateitininkų stovykloje "Dainavoje", — atsakė Paulius.

— Ką veikėte, kokie užsiėmimai buvo stovykloje?

— Mes dainuodavome, šokdavome tautinius šokius, skaitydavome, sportuodavome, buvo ir paskaitų.

— O kaip ten buvo su merginomis? Juk sakai, Pauliau, šokdavote tautinius šokius.

— Žinai, Simai, šokiai buvo įdomūs. Tik mano partnerė nebuvo įdomi — ji šoko kaip dramblinė ir atrodė panašiai... O tu? Žinau, kad stovykloje

linksmai leidai laiką, ar ką nors naudingo išmokai?

— O taip, taip! Išmokome nemažai lietuviškų liaudies ir modernių dainų, o ir mano skaitymas pagerėjo. Bet svarbiausia — kaip būti geru lietuviu, — atsakė Simas.

— Aš taip pat išmokau daug dainų, apie ateitininkų įkūrimą. Svarbiausias dalykas ko aš mokiausi, panašiai kaip tu — stengtis būti vis geresniu ir geresniu žmogumi.

— Be rimtų stovyklos programos numerių buvo ir linksmų: iškylos, laužas, sportas, darbeliai, šokių vakarai. Man labai patiko 20 mylių žygis. Nužygiavę pavalgėme vadovų atvežtą maistą, pasimaudėme baseine ir grįžome. Įsivaizduoji, per vieną dieną kojomis virė 20 mylių! — tęsė Simas.

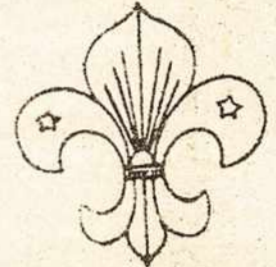
— O aš smagiausiai atsimeinu linksmą talentų vakarą "Dainavoje", kuriame dalyvavo visa stovykla. Vienas berniukas puikiai akordeonu pagrojo, kiti trys padainavo. Taip pat buvo "televizijos karas", kur vaikai angliškų skelbimus vertė į lietuvių kalbą. Tai labai juokingai skambėjo! — linksmai nusijuokė prisiminęs Paulius.

Ir taip mūsų pasikalbėjimas tęsėsi. Susitarėme jo dalį užrašyti "Plunksnai". Abu labai norime ir šią vasarą vykti į lietuviško jaunimo stovyklą. Ir šį kartą keliausime į tą pačią stovyklą. Mes norime dar daugiau gerų dalykų išmokti ir stengsimės daugiau dirbti. No-

rime susitikti su lietuvišku jaunimu, naujų draugų įsigyti — berniukų ir merginų. Ko daugiau gražių merginų!

Tariamės būti tame pačiame būrelyje ir drauge atlikti visus stovyklos uždavinius. Sportuosime taip pat drauge, bet linkmavakarius praleisime atskirai. Su merginomis... Cha!

Paulius Raimundas Klimas ir Simas Vytautas Žmuidzinas, Rochester, N. Y. "Plunksna".

SVEIKAS GYVAS

Visi sustoja ratu. Vienas vaikščioja aplinkui, suduoda kuriam nors rate stovinčiam per nugarą, sakydamas: "Sveikas gyvas!", ir bėga aplink ratą. Pasveikintasai bėga priešingon pusėn. Susitikę abudu paduoda vienas antram ranką, paklausia: "Kaip sekasi?" ir bėga toliau. Katras pirmas atbėgs į tuščiąją vietą, tas ir atsistos, o pasilikęs bėga aplink ratą ir sveikina kitą.

Galima žaisti ir kitaip: pasveikintas vaikas gauda jam sudavusį per nugarą ir stengiasi gražinti smūgi.

Tie, kurie kartą jau bėgo, atsigrižta nugara į ratą, ir jų negalima sveikinti, kol visi žaidėjai nebus bėgloję.

V. Tautinėje Stovykloje Tėvynės dienos sueigoje buvo pagerbti Nepriklausomos Lietuvos laikų vienintelė Seserijos Vyriausioji Skautininkė (Vadė) v. s. Dr. Ksavera Žilinskienė ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės C. V. Pirmininkas p. Juozas Bachūnas. Pirmijos nutarimu v. s. K. Žilinskienėi buvo įteiktas Geležinio Vilko ordinas, o p. J. Bachūnui — Padėkos ordinas. Nuotraukoje iš k.-d.: v. s. V. Tallat-Kelpša, s. M. Gverzdienė, s. S. Kulbis SJ, v. s. E. Vilkas, v. s. K. Žilinskienė, p. J. Bachūnas, s. I. Šernaitė-Miklejohn, s. Č. Kiliulis, s. A. Saulaitis SJ, v. s. F. Kurgonienė.

Ps. J. Gierštiko ntr.

Vie-
ti-
nė

Kūryba

Sao Paulo mieste, Brazilijoje, prieš kelerius metus susidarė Literatūros ratelis. Jis susirenka kas mėnesį vis skirtinguose narių namuose. Paskaitoma ar net panagrinėjama literatūros tema, paminimas koks žymenis autorius, aptariama nauja plokštelė, „suvaidinama“ (skaitant) teatrinė ištrauka, platinama lietuviška knyga, pasidalinama informacijom, skatinama vietinė kūryba. Šiomet, tarp kitų uždavinių, kiekvienas narys sengiasi aprašyti ir paskaityti kokį nors savo „pergyvenimą“. Šio vaizdelio autorė adv. Joana Satkūnaitė, Sao Paulo mieste gimusi lietuvaitė. RED.

Gal ir netikėsit, bet tikrai taip buvo.

Prieš kelerius metus, lankydama vakarais valstybinį Sao Paulo universitetą, o dienos metu turėdama dirbti, tikrai labai mažai laiko turėdavau mokytis — tik per pietų pertrauką ir savaitgaliais. Taip ir atėjo paskutiniai romėnų teisės egzaminai — kvotimai.

Buvo mums duota paruošti 80 temų, kurių vieną studentas ištrauks burtų keliu, apie ją kalbės, profesorius dar duos vieną kitą papildomą klausimą ir paleis. Studentų daug. Kad egzaminai su vienu profesorium neužsitęstų iki vidurnakčio, buvo pakviesti dar du kiti egzaminatoriai.

Nors aš jaučiau, kad iš tų 80 temų tikrai gal apie vieną iš jų būčiau galėjusi šį tą pasakyti, vistik nutariau bandyti — ir atsidūriau klasėje tarp kitų studentų. Ten ir sužinojau, kas mus egzaminuos: šalia mūsų profesoriaus, bus dar kitas, kuris dėsto dienos metu, o trečias, mūsų nelaimė, tai kito universiteto profesorius, kuriam mūsų studentai nepatikdavo ir kuris sakydavo, kad mūsų universitetas turi tik gerą vardą, o studentai nieko nemoka.

Sužinoję apie šį mūsų egzaminatorių, visi studentai baisiai nusiminė. O vienas net aiškiai pasakė: „Beliėka tik melstis, kad būtum pašauktas kitų dviejų egzaminatorių, nes kas bus pašauktas šito, bus žuves“. Pažiūriu kas taip kalba. Ogi — žydukas. Ir galvoju: „Jei net žydas mus skatina melstis, tai čia, nejuokai!“

Įeina į salę tie trys egzaminatoriai. Salėje tylu, kaip nie-

kada. Studentai sėdi susirūpinę. Vieni nuleidę galvas, kiti pakėlę akis augštin, lyg jieškodami kokio šventojo, kuris juos išgelbėtų; dar kiti alkūnėmis atsirėmę ant staliukų, o rankomis susiėmę galvą, matyt, visi meldžiasi. Keista, kad per egzaminus visi studentai atsiranda taip arti Dievo — net ir tie, kurie per metus nė karto neįkelia kojos šventovėn ir net poterėlio nesukalba.

Prasideda kvotimai. Studentus šaukia pagal sąrašą, alfabetine tvarka. Pirmieji trys jau pašaukti. Visi žiūrim, kaip elgšis tas egzaminatorius, kurio visi bijom. Tikrai buvo gaila to studento, kuriam buvo duoti tokie sunkūs klausimai. Jis po egzamino išėjo iš salės nuleidęs galvą. Buvo pašauktas ir antras, ir trečias... ir su kiekvienu jų panašiai baigėsi.

Praėjo maždaug trys valandos. Artinosi mano eilė. Bet aš vis dar vyliausi, kad man teks geresnis egzaminatorius ir kad, traukdama burtus, ištrauksiu tą vienintelę mano mokamą temą.

Deja, neviskas vyksta taip, kaip planuojama. Baisusis egzaminatorius išvaro studentą, kuriam nepasisekė egzaminas, ir, girdžiu, egzaminų inspektorius aiškiai šaukia mano pavardę. Kiti du dar egzaminuoja — ir man belieka tik šis, žiaurusis!

Girdžiu gilų atsidūsėjimą — tai to studento, kurio pavardė seka po manęs. Jam dabar nereikia bijoti, nes kol tas baisusis mane kausinės, jis bus pašauktas pas kitą profesorių, ir tikriausiai viskas išeis gerai. Jis tyliai man tarė: „Sėkmės!“

Man pradeda sukstis galva. Neturėjau laiko mokytis, nieko nežinau, ir dar man tenka šis žiaurusis egzaminatorius. Net baisu!

Vargingai, remdamasi, atsi-
stojau. Žiūriu į katedrą, kur sėdi profesorius, ir svarstau, ar turėsiu jėgų nužengti tuos 20 žingsnių. Atsistojus dar galvoju: eisiu lėtai — kas žino, kas dar gali atsitikti! Kaip būtų malonu, jei šią valandą pasaulis pasibaigtų. Bet, atrodo, tai greit neįvyks. Kas žino — gal profesorius turi kokią širdies ligą: gal ims jausti skausmą ir turės nutraukti egzaminus. Nedrąsiai pažvelgiu į profesorių — neatrodo sergantis. Žengiu kitą žingsnį ir kreipiuos į savo angeliuką, kad jis paskatintų kitus angelus ir... sukeltų didelį žemės drebėjimą. Tai būtų pirmasis žemės drebėjimas Sao Paule. Būtų nemalonu, bet... man ir naudinga, nes pertrauktų egzaminus. Ir rytojaus laik-

raščiai pirmuose puslapiuose skelbtų: „Žemė drebėjo dėl nežinomos priežasties“. Tačiau mano angeliukas vienas tokio dalyko neįstengė padaryti, o visi kiti angelai buvo užsiėmę su studentais, rinkdami jų maldas ir atodūsius. Dar liko tik paskutinė viltis: gal elektros bendrovė man padės! Juk kažkada pritrūksta elektros srovės; tai galėtų įvykti ir dabar, o tai būtų mano išgelbėjimas. Bet nieko panašaus neatsitiko, ir aš jau stoviu prieš savo egzaminatorių. Dar pažvelgiu į savo profesorių, kuris sėdi dešinėje ir klausinėja kitą studentą. Jis nelinksmas man palinguoja galva, atjausdamas mano nelaimę.

Man dar reikia palipti du laiptelius ir — galas...

Prisimenu Mariją Antonetę ir pradėdau vaidinti jos rolę. Marija Antonetė išdidžiai užlipa ant pakilumos, stovi ir laukia pasmerkimo, po kurio jos galva nuriedės ant raudono kilimo... Ausyse jau aidi būgnų dūžiai, vis stipriau ir stipriau... Bet staiga nustoja ir girdžiu egzaminatoriaus balsą: „Sėskis“. Kaip tai? Ar Marijai Antonetei irgi buvo liepta sėstis? Neatsimenu. Jei išliksiu gyva ir grįšiu namo, pasitikrinsiu... Ne, Marija Antonetė, — dabar atsimenu, — turėjo stovėti, o aš... jau sėdžiu. Ne, kas dabar sėdi, tai Julius Cezaris, pasakęs: „Alea jacta est“ (burtas jau išmestas)!

Tuos mano įsivaizdavimus pertraukė pats profesorius: skaitydamas studentų sąrašą, aiškiai ištarė mano pavardę: Sat-kū-nas, pažiūrėjo į mane ir vėl pakartojo mano pavardę: Sat-kū-nas. Paskui pridūrė: „Tai lietuviška pavardė. Tai ar tu moki lietuviškai?“ „Taip“, — atsakiau, patvirtindama galvą, nes neturėjau drąsos burną praverti. Profesoriaus žvilgsnis pasikeitė. Jis atrodė linksmas nustebintas ir tarė man: „Ar tu

žinai, kad lietuvių kalba yra seniausia iš dar dabar kalbamų kalbų? Ir kad žmogus galėtų išmokyti ir suprasti kitas kalbas, pirmiausia turi išmokyti lietuviškai? Aš mokiausi lietuvių kalbos, kai buvau jaunas, todėl man buvo lengva išmokyti lotynų, graikų ir kitas indoeuropiečių kalbas. Kad gerai išmokytumėm portugališkai, reikėtų mokytis lietuvių kalbos...“

Ir tuoj man pradėjo linksniuoti žodį „Dievas“, išversdamas kiekvieną linksnį į portugalų kalbą, tuo norėdamas įrodyti, kad jis tikrai moka lietuviškai. O aš vėl šaukiuos savo angelo sargo, kad jis man padėtų atsiminti visus tuos pamokymus, kuriuos prieš keletą metų ponia Mošinskienė man davė, bet nevertojant buvo užmiršti.

Dabar egzaminatorius man jau taria lietuviškus sakinius. Kaikas man skamba keistai, nes profesorius — brazilas, portugalų kilmės, tai jo akcentas labai skirtingas, o kelis žodžius tai visai klaidingai kirčiavo. Aš, kad ir nedrąsiai, pastebėjau, kad jie tariami taip ir šitaip. Jis man padėjo ir primygtinai prašė, jog aš jam kelis kartus pakartočiau, kad jis galėtų išmokyti, pasitaisyti.

Aš negaliu tikėti, kas čia darosi. Egzaminatorius taip sužavėtas lietuvių kalba, kad jau praėjo apie 30 minučių, o jis man dar nedavė jokio klausimo apie romėnų teisę, tik kalba lietuviškai ir vis prašo, kad aš patikslinčiau jo kirčius.

Vėliau, gal jau baigęs parodyti visa, ką žinojo apie lietuvių kalbą, dabar jau portugalų kalbą klausia, kokia tema iš romėnų teisės man labiau patinka ir liepia apie ją kelis žodžius pasakyti. Aišku, pradėjau kalbėti apie vienintelę temą, kurią šiek tiek mokėjau. Bet gal nepasakiau nė 10 žodžių, kai profesorius, linksmas šypsodamasis, man tarė: „Žinau, kad tu gerai moki ir už tai duosiu augščiausią laipsnį; jeigu moki kalbėti lietuviškai, tai ir romėnų teisė tau yra gerai žinoma.“

Grįždama namo galvoju: „Tikrai lietuvių kalba mane išgelbėjo!“

Bet ar kas gali įsivaizduoti, kas man būtų atsitikę, jei nebūčiau mokėjusi savo tėvų kalbos?! Jeigu ir visą romėnų teisę būčiau mokėjusi atmintinai, profesorius man nebūtų leidęs kalbėti, o bardamas būtų sakęs: „Jeigu nemoki savo tėvų kalbos, tai ir apie romėnų teisę nieko nenusimanai!“

Joana Satkūnaitė

Lietuvių Sąjungos - Aliança Pastogėje

ATSVENTĖ METINES

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje (Aliança Lituana Brasileira), atšventė savo 46-tąsias metines lapkričio mėn. 6 dieną. Metinių proga, Valdyba, savo nariams ir prijuočiantiems, suruošė pobūvį-vakarienę, kurios metu buvo atlikta trumpa, bet meniškai paruošta programa: dainos, balėtas, muzika. Lietuvių Sąjungos-Aliança pirmininkas J. Antanaitis ir vicepirmininkas J. Žvingila, pradėjo pokylį lietuvių ir portugalų kalbomis, su metinių diena pritaikintoms tēmomis, pasveikino susirinkusius ir padėkojo už atsilankymą. Gražiu ir tikru lietuviškumo draugišku gestu, pasirodė Brazilijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Algimantas Saldys, viešai, iš scenos, pasveikino Sąjungą-Aliança, jos vadovybę ir visus narius, linkėdamas dar daug metų sėkmingos veiklos Brazilijos lietuvių kolonijoje. Po sveikinimų, mūsų dainininkai, K. Ambrozevičius ir V. Laurinaitis, padainavo lietuviškų dainelių, kurios publikos buvo palydėtos gausiais plojimais. Dainininkams lydėjo pianu pianistė Irėnė Adamavičiūtė-Kuniškienė. Aplodismentais buvo sutiktos ir "bisais" palydėtos, Brunos Petrauskaitės Azem, balėto mokyklos šokėjos. Po kalbų ir meninės dalies, svečiai vaišinosi ir linksminosi iki vėlyvo vakaro. Pobūvyje dalyvavo ir svečias iš Urugvajaus, V. Dorelis su žmona Marcele ir perdavė Brazilijos lietuviams sveikinimus Urugvajaus lietuvių. V. Dorelis yra VI Pietų Amerikos lietuvių kongreso ruošimo komisijos pirmininkas, lankėsi Brazilijoje ruošiamo kongreso reikalais, kuris žada įvykti 1978 metais.

Sąjungiečiai tikrai moka kultūringai ir gražiai sutikti svečius.

Lietuvių Sąjungos Brazilijoje (Aliança Lituana Brasileira)

pirmasis pirmininkas 1931 m.

Lionginas Gaigalas

Sąjungos-Aliança Moterų sekcija, išstius metus dirbusi šalpos reikalams — rinkdama, ruošdama, siūdama rūbus — jau pirmą, virš šimto vieneto įvairių rūbų pasiuntė į tolimą Brazilijos estadą Rondonia, prie Bolivijos rubežiaus, Guajará-Mirim Centro Médico Social, kur darbuojasi mūsų tautietis, kun. Dr. A.A. Bendoraitis. Pas jį nukeliavo ir dr. V. Kiaušas, kuris baigė mokslą Australijoje ir čia, sutvarkęs savo dokumentus, pasiliko nuo jaunimo kongreso.

-o-o-

Ir šiais metais sąjungiečiai sutiks Naujus Metus savo namuose, rua Lituânia, 67. Tai jau kelinti metai, kaip Sąjungos Valdyba su savo nariais, drauge, palydi Senuosius ir sutinka Naujuosius Metus.

-o-o-

Sąjungos-Aliança atstovas prie ruošiamojo VI Pietų Amerikos lietuvių kongreso, paskirtas J. Žvingila.

o-o-

Mūsų Sąjungietį, Vladą Godliauską, Italijos atstovybė apdovanojo Garbės diplomu, už paruošimą italų grupės įvykusiai II Imigrantų Olimpiadai.

Sveikiname. V. Godliauskas yra Palmeiras klubo fizinio lavinimosi instruktorius.

SKAITYTOJAI PASISAKO

REDAKTORIUS ATSAKO

"Ar užtenka parašyti, kad buvo organizacijų atstovai su vėliavomis ar nereikėtų geriau išvardinti tas organizacijas, kurios dalyvavo, ir jas taip pagerbti? — klausia p-lė Irėna Skurkevičiūtė.

Aš galvoju, kad visiškai nereikėtų rašyti "buvo organizacijų atstovai su vėliavomis", jei tų atstovų visai nebuvo (arba buvo tik jų vėliava, ar vėliavos). O istoriškumo dėlei reikėtų išvardinti organizacijas (bet jei ką praleistum ar užmirštum? .), kurios dalyvavo, tik ne tikslu "jas taip pagerbti".

Vienas dar iš daugelio mūsų (ypač religinio pobūdžio) organiza-

cinių defektų tai — 'paradizmas' arba noras pasirodyti. Kitur gali būti naudingas ar net reikalingas, bet tik ne religiniam gyvenime. Tai gali parodyti ano Evangelijos fariziejaus nusiteikimą: 'Žiūrėk, Viešpatie, kad ir aš čia esu. Ir atėjau Tavęs pagerbti. Be manęs, tikrai Tau mažiau garbės būtų.

Taigi, galutinai išėina toks samprotavimas: Ateinu, ne kad tokia mano socialinė ir religinė pareiga, bet kad.. prisistatychiau, ir mane (ar mano organizaciją) pastebėtų, jei ir ne Dievas, tai nors žmonės. Tai, faktinai, 'egzibicionizmas', pasirodymas, išsistatymas; o visa tai yra priešinga Evangelijos dvasiai.

Šių dienų jaunimas, nors nesąmoningai, tatau jaučia. Ir jis vengia (ypač religinio) egzibicionizmo. Ypač nenori būti tam diriguojamas. Tatau, mano manymu, sveika apraiška.

Reikia, kad mūsų religingumas (o tuo pačiu ir religinės apeigos) būtų gyvesnis, vidiniai jaučiamas ir gyvenamas. Tokiu būdu ir išorė

bus kitokia. Prie to reikia auklėti ir jaunimą.

Tai gal dabar jau visai nereikia nei tų "organizacijų", nei jų "vėliavų"?

Čia tai ne atsakymas į p-lės Irėnos klausimą, o jau kitas klausimas. Argi redaktorius neturi teisės ir jis ko nors klausti? — Gal kas nors atsakys.

LAPKRITIS —
VĒLINIŲ MĒNUO

NOVEMBRO —
MĒS DAS ALMAS

NIEKAS NEGYVENA SAU, NIEKAS SAU NEMIRŠTA.
GYVENDAMI, VIEŠPAČIUI GYVENAME,
MIRDAMI, VIEŠPAČIUI MIRŠTAME'.
TIEK GYVENDAMI,
TIEK MIRDAMI,
PRIKLAUSOME JAM, VIEŠPAČIUI.

Rom. 14, 7.

MŪSŲ ŽINIOS

KUN. ANTANAS PERKUMAS PAS C. VERDE LIETUVIUS

Pirmąjį lapkričio mėn. sekmadienį C. Verde apylinkės lietuviai turėjo sudėtingas Mišias už mirusius. Ta proga N. Sra. das Dores bažnyčia beveik prisipildė, kas retai kada pasitaiko per lietuvių pamaldas.

Tradiciniam mišių giesmėm vadovavo iš Moocos atvykusi Aldona Žūtaitienė, o jai pritarė visa bažnyčia. Po mišių žmonės kalbėjo, kad ir C. Verde būtų galima sudaryti kad ir mažą bažnytinį chorą.

Per pamokslą kun. Perkumas gėrėjosi, kad tiek žmonių atsilankė į pamaldas bet ir apgailestavo, kad tik jaunimo nesimatė. Kad jaunimas mažai lanko lietuviškas pamaldas, tai daugiausia tėvų apsilaidimas, sakė pamokslininkas, taigi jie turi raginti vaikus su jais dalyvauti lietuviškose pamaldose.

Po mišių svečių iš Venezuelos ir kun. P. Rukšį savo namuose pasveikino Jonas ir Marija Stankūnai.

Sudėtinių mišių užsirašymui lapus po visą bairą nešiojo Marija Stankūnienė, taigi jos dėka susirinko tiek daug žmonių.

MIŠIOS SEIMOSE

Jau daug kur praktikuojamos, MIŠIOS SEIMOSE pamažu įeina ir į lietuvių namus.

Ypač gražu kartu melstis ir šv. Mišių auka pašvęsti savo namus, ir tokiu būdu pajusti dar didesnę meilę saviesiems, ypač negalintiems bažnyčion nueiti, arba ten, kur nėra lietuviškų mėnesinių pamaldų.

Kaip iš visų, taip ir iš lietuvių. Brazilijos Vyskupų Konferencija (CNBB) daug tikisi ypač 1978 m. Mišiomis šeimoje; tam jie ir skelbia šeimos sąjūdį ateinančios Gavėnios proga: CAMPANHA DA FRATERNIDADE EM FAMILIA.

TEISINGA KRITIKA

bet ne vien tik žodžiu, laukiama iš tautiečių šv. Kazimiero p-jos salės bufeto (copa) patvarkymui.

Kai kas sako, kad ir salės išnuomavimas tada būtų įmanomesnis, kas nors kiek palengvintų ekonominę sunkiai besiverčiančios asmeninės lietuvių parapijos padėtį.

(Kanapių Motiejus)

PADĖKA IŠ INTERIORO

Nuoširdžiai dėkoju visiems, kurie man padėjo S. Paulyje, ypač pp. Šepetauskams, kurie mane globojo, taip pat kun. Urbaičiui, D.

Ruzgaitei, Irėnai Skurkevičiūtei, O. Guigienei ir J. Satkūnaitei už pagalbą į Rodoviarią. Aš nors ir nuvargau per 78 val. kelionės, bet laimingai atvažiuoju į Guajará-Mirim, iš kur važiuosiu į Santa-rém baigti dokumentų regularizaciją.

Ačiū visiems,

Vitas Kiaušas

LINKĖJIMAI

Lapkričio 4 d. José Bonifácio mieste gimė Dircés ir Kazio Vaičiulionių dukrelė, kuri buvo pakrikštyta 13 d. Šv. Jono Krikštotojo Bažnyčioje, vardu CARLA GISELE. Krikšto Tėvais buvo José Firmino da Silva ir Regina Braslauskaitė.

Dievo Palaimos Carlai.

LIETUVAITĖ LAIMI PIRMĄ VIETĄ

Š. m. rugsėjo 27 d. José Bonifácio mieste, (600 km nuo S.P.) buvo tarptautinis vaikų konkursas. Jame dalyvavo Japonijos, Portugalijos, Italijos, Vokietijos ir Lietuvos atstovai.

Lietuvai atstovavo Simonė Vaičiulionaitė, dviejų su puse metų šviesiaplaukė lėlytė, kuri laimėjo pirmą vietą.

Vaičiulionių šeima atvyko į Braziliją 1927 m.; yra vienintelė lietuvių šeima gyvenanti tame mieste, ir neturėjo jokio bendravimo su lietuviais iki 1970 metų, kuomet juos aplankė dvi lietuvaitės iš S.P. o vėliau važinėdamas po interiorą taip pat buvo Tėvas Saulaitis.

Geriausieji sveikinimai visai Vaičiulionių šeimai, labiausiai Simonei, kad pasilaiko lietuviškoje dvasioje.

R.B.

LABDAROS RATELIO IŠKYLA

Labdaros Ratelis ruošia Labdaros Ratelio narių ir jo globėjų PAVASARIO IŠKYLĄ į gamta gruodžio (dezembro) 4 dieną. Vieta) p.p. Bagdžių vasarvietėj-ūky. Programoj: Labdaros Ratelio susikaupimo valandos, Mišios ir bendras "chirrasco".

MIRE SANTOSE

Iš Santos miesto praneša, kad šio mėn. 9 d. ten mirė OTACILIUS CHABUNAS, "ML skaitytojas, ir kurios kas savaitę laukdavo". Paliuko sūnus ir vaikaičius. Pranešimą duoda Velionies duktė Terezinha. Užuojuota visai šeimai.

AR ŽINAI,

KAD LIETUVAI KADAISE BUVO IMPERIJA?

— Sužinosi, dalyvaudamas paskaitoje, kurią laikys dr. ANTANAS GAULIA, iš Rio.

AR ŽINAI, KAS BUVO D.L.K. ALGIRDAS?

— Sužinosi, dalyvaudamas šio didžiojo Lietuvos kugaikščio paminėjime, kurį praves Literatūros Ratelis.

KA ŽINAI

Pagrindinis APIE LIETUVOS KARIUOMENĘ?

— Sužinosi Lietuvos Kariuomenės minėjime.

AR JAU ŽINAI, KAD IR MŪSU JAUNIEJI MOKA SKAITYTI LIETUVIŠKAI?

— Sužinosi ir pamatysi, dalyvaudamas GRAŽAUS SKAITYMO KONKURSE.

Visa tai vyks po šiuo kukliu titulu:

LITERATŪROS RATELIO METINĖS VEIKLOS UŽBAIGIMAS,

ir bus šv. Kazimiero p-jos mažojoje salėje, gruodžio 3, šeštadienį, pradėdant 17,30 val. ir užbaigiant tradiciniu šeimynišku pasivaišinimu. Įėjimas nemokamas.

• Daugiausia tie peikia, kurie mažiausiai veikia

Lietuviškai kalbanti

Vyrų — moterų — vaikų gydytoja

DRA. HELGA HERING

médica

HOMENS—SENHORAS

CRIANÇAS

Av. Eulina, 99—V. Sta. Maria

(Skersgatvis ties nr. 2214, Av. Deputado Emílio Carlo-Bairro do Li-mão)

Tel.: 220-0439 / 266-3569

SOLIDARUMO MOKESTIS

Brazilijos Lietuvių Bendruomenė neturi jokių pastovių finansinių pajamų įvairioms savo iniciatyvoms išvystyti. Vienintelės finansinės įplaukos — SOLIDARUMO MOKESTIS. Tai metinis nors 200 kruzeirų įnašas, kurį kiekvienas BLB-nės narys laiko savo pilietine garbe B-nės valdybai įteikti.

ŠIEMET SOLIDARUMO MOKESTĮ renka (ir įteikia atitinkamą kvitą): Jonas Silickas, Algimantas Saldys, kpt. Juozas Čiuviniskas, Algirdas Sliesoraitis, Reynaldo Putvinskas.

• Šeima be lietuviško laikraščio — židinys be tautinės ugnies

Até o "Cavaleiro Vytis" já está usando a nova linha de guarda-chuvas práticos, modernos e duráveis da

"FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS"

Vicente Vitor Banys

R. Coelho Barradas, 104 — V. Prudente
Fones: 274-0677 (Res.274-1886)

PAKVIETIMAI abiejose klebonijose
ir pas Vyrų Brolijos narius.

Tradicioninis SPAUDOS BALIAUS

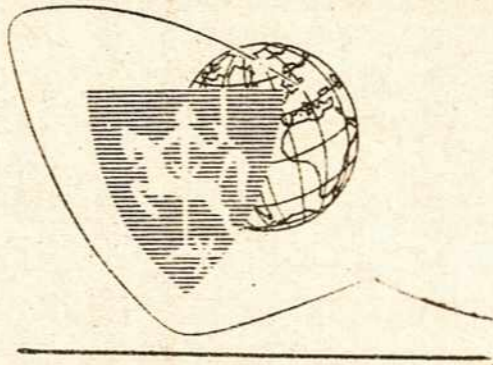
MŪSŲ
LIETUVA

LAPKRIČIO (NOVEMBRO) 27 DIENA, 12,30 VAL.

JAUNIMO NAMUOSE.

LIETUVIŠKA SPAUDA REIKALINGA IR
JUMS.

PAREMKITE JA IR SAVO DALYVAVIMU

KVIEČIAME VISUS LIETUVIUS LAPKRIČIO 27 (Paskutinį sekma-
dienį) REZERVUOTI LIETUVIŠKO KRYŽIAUS PAŠVENTINIMUI
IR SPAUDOS BALIUI

11 val. Šv. Mišios

Po to naujo Kryžiaus pašventinimas ir
iškilmingi Pietūs "MŪSŲ LIETUVOS" naudai.

Nebus popietinių PAMALDŲ

Paskutinį lapkričio sekmadienį
(27 dieną) dėl Lietuviško kryžiaus
pašventinimo ir Spaudos Baliaus,
lietuviškos pamaldos Vila Zelinos
bažnyčioje bus ne 15 val., bet 11
val.

PANORAMA LITUANO

Lietuviškoji radijo valandėlė
dar yra bandymo tarpsnyje, todėl
ir transliacijos laikas nenusistovė-
jęs. Bet vadovybė dabar užtikrina,
kad PANORAMA LITUANO bus
pastoviai perduodama kas šeštadi-
enį, 11,45 – 12,15 val.

Taigi klausykitės lietuviškos RA-
DIJO VALANDĖLĖS šeštadienį
nuo 11,45 iki 12,15 valandos.

Pastabas, patarimus, pasiūly-
mus, o taip pat ir padėtinimą
siųskit valandėlės vadovybei: PA-
NORAMA LITUANO, R. Con-
solação 2608, Conjunto 11,
01302 SÃO PAULO, Capital.

ML ATSTOVAS ZELINOJ

Šv. Kazimiero Vyrų Brolijos
iždininkas KAZIMIERAS RIM-
KEVIČIUS, yra įgaliotas rinkti
ML prenumeratas ir išduoti atitin-
kamus kvitus. V. Zelinos bei apy-
linkės tautiečiai šiuo reikalu gali
kreiptis tiesiogiai į jį. K. Rimke-
vičiaus adresas: Rua Prof. Gusta-
vo P. de Andrade, 1085, V. Zeli-
na.

LIETUVIŠKI KALĖDINIAI SVEIKINIMAI

1. Nesiųskite grynai portugališkų kalėdinių atviručių lietuviams:
Šv. Kazimiero ir Šv. Juozapo klebonijose galima įsigyti gražių,
palyginant pigių ir su lietuviškais sveikinimais kalėdinių at-
viručių.
2. Nepirkite profaniškų, nereliginių atviručių, kurios mažai ar
nieko bendro su Kalėdomis neturi: minėtose klebonijose par-
duodamos giliai prasmingos, su gražiais kalėdiniais simboliais
atvirutės.
3. Jau pats laikas įsigyti kalėdinių atvirukų rašantiems į užsienį,
jeigu norima, kad sveikinimai nueitų ant pat Kalėdų.

VI PALK BAZARAS

Pranešame Lietuviškajai Visuo-
menei, kad ateinančiame Pietų A-
merikos Lietuvių Kongrese Urug-
vajų jaunimo stovyklai apmokėti,
sausio 14 – 15 dienomis, bus or-
ganizuojamas **BAZARAS**.

Visi, kuriems rūpi mūsų jauni-
mo gerovė, yra kviečiami pasidai-
ryti po kambarius, stalčius ir
spintas ir, suradus kokį tinkamą
fantą, jį dosniai šiam kilniam tiks-
lui paaukoti. Nieko nesuradus, ga-
lima aukoti ir pinigų. Fantus, jau
pradedant nuo dabar, galima įteik-
ti abiejose lietuviškose parapijose.

STOVYKLA

1978 m. sausio - janeiro 8-15 d.
d. prie ITU bus VASAROS STO-
VYKLA vaikams bei jaunimui nuo
8 iki 18 metų.

Kviečiami visi lietuvių kilmės vai-
kai ir jaunimas.

Daugiau informacijų bus pateik-
ta vėliau.

Lapkričio (Novembro) 27 d. IMIGRANTŲ DIENA

Tautų pasirodymas vyks Paraiso, rua Tutoia 1125, 15,30 val.:
Koncelebracija su vyskupu, simbolinių dovanų pristatymas, pa-
laiminimas įvairiom kalbom, vaisės su folklorine programa.
Lietuvių jaunimui atstovaus Rūtelė su tautiniais šokiais.
Tautiečiai kviečiami dalyvauti.

UŽ KOMUNIZMO AUKAS

UŽ PAVERTŲ TAUTŲ LAIS-
VĘ (Pro Libertate) komitetas São
Paule pravedė maldų dieną už ko-
munizmo aukas per šiuos 60 metų
nuo šio ateistinio sąjūdžio pra-
džios iki dabar. Pamaldos, į kurias
buvo sukviesti komunizmo paverg-
tų tautų atstovai, vyko N. S. do
Paraiso bažnyčioj, Melkitų kated-
roj. Mišias laikė rytų apeigomis
melkitų vyskupas, Dom Elias Cou-
ter.

Lietuviams atstovavo kpt. J. Čiu-
vinskas ir kun. Pr. Gavėnas.

• Kas aukojasi pinigam, jų ne-
aukoja geriem darbam

VEIKLOS KALENDORIUS

Gruodžio (dezembro) 3 d. 18 val. šv.
Kazimiero p-jos salėj Literatūros Būrelio
metinės veiklos užbaiga su SKAITYMO
KONKURSU ir LIETUVOS KARIUO-
MENĖS MINĖJIMU.

Gruodžio 17: Šalpos Ratelio ruošia-
mos Kūčios šv. Kazimiero p-jos patalpo-
se.

Gruodžio 17-18: ateitininkų susikau-
pimo dienos Santose.

Gruodžio 22: SKAUTŲ ŠEIMOS KŪ-
ČIOS šv. Kazimiero p-jos patalpose: susi-
taikinimo apeigos, Mišios, Kūčios.

1978 m. sausio 8-15: STOVYKLA lie-
tuvių kilmės vaikams bei jaunimui nuo
8 iki 18 metų ITU apylinkėj.

SEMANARIO NOSSA LITUÂNIA

MŪSŲ
LIETUVA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Diretor responsável
VYTAUTAS BACEVIČIUS

Redige: Equipe Editorial
Administrador: Stanislão Šileika

METINĖ PRENUMERATA: 105 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 500 kr.
Paskiro numerio kaina: 2,00 kr. Užuojautos ir sveikinimai nuo 40 kr. pagal
didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti "Stanislão
Šileika" vardu.

Straipsnius ir korespondenciją redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Ne-
naudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai
nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėju nuomone. Už skelbimu kalbą ir tu-
rinį redakcija neatsako. Laikraštis spausdinamas pirmadieni: vietinės žinios
ir pranešimai 9-10 puslapiams redakcijai iteiktini ne vėliau kaip iki sekma-
dienio vakaro.